

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! technisch atheneum 2 Heule te HEULE

Hoofdstructuur	deeltijds beroepssecundair onderwijs
Instellingsnummer	42325
Instelling	GO! technisch atheneum 2 Heule
Directeur	Diter DEN BAES en Joeri MANHOUT
Adres	Guido Gezellelaan 10 - 8501 HEULE
Telefoon	056-35.13.82
Fax	056-37.15.76
E-mail	info@tah.be
Website	http://www.tah.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Mandel en Leie
Adres	Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE
Scholengemeenschap	SG Kortrijk
Adres	Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE
CLB	GO! CLB Mandel en Leie
Adres	Burgemeester Nolfstraat 11 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	24-04-2015, 27-04-2015, 28-04-2015, 29-04-2015, 30-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	17-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marc D'HOOP
Teamleden	Agnes GEERTS, Gabriël POPPE, Trui VAN RIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) niveau tweede graad, derde graad en derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)	8
3.1.1.2 Aanvuller	11
3.1.1.3 Begeleider in de kinderopvang	12
3.1.1.4 Hoeknaadlasser en Pijplasser	13
3.1.1.5 Interieurbouwer	15
3.1.1.6 Logistiek helper in de zorginstellingen	16
3.1.1.7 Schilder en Schilder-decorateur	17
3.1.1.8 Voeger	18
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	19
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	21
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Loopbaanbegeleiding	23
4.2 Evaluatiepraktijk	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	27
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	29
6.1 Wat doet het centrum goed?	29
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	29
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Centrum Deeltijds Onderwijs Technisch Atheneum Heule biedt deeltijds beroepsonderwijs aan met een brede waaier van opleidingen in de sectoren zorg, verkoop, voeding en nijverheid. Het behoort administratief tot het Technisch Atheneum 2 Heule, maar organiseert de algemene en beroepsgerichte vorming op een aparte vestigingsplaats in Lendeledede. Het centrum telt ongeveer 120 leerlingen, waarvan 63 leerlingen ouder zijn dan 18 jaar. Het schoolbestuur heeft er bewust voor gekozen de leiding over het voltijds en het deeltijds onderwijs in handen te geven van een team van twee directeurs. Daarmee wil het de gelijkwaardigheid van het deeltijds onderwijs in de school en daarbuiten onderstrepen. Het schoolbestuur heeft in het teken van die opwaardering ook geïnvesteerd in de vernieuwing van de infrastructuur voor het studiegebied Voeding, waarin verschillende opleidingen aangeboden worden en veel leerlingen ingeschreven zijn.

Het directieteam werkt nauw samen volgens een afgesproken taakverdeling en met ondersteuning van de technisch adviseurs en enkele verantwoordelijken in het centrum. Onder impuls van de nieuwe directie en de pedagogische raad en na een sterkte-zwakteanalyse heeft het beleid een nieuw elan genomen. Een beleidsplan is de leidraad voor de realisatie van enkele prioritaire doelen: een herstelgerichte schoolcultuur, voltijds engagement voor de leerlingen, tevredenheid van alle betrokkenen en gekwalificeerde uitstroom. Voor quasi alle beleidsonderdelen zijn er actieplannen met doelstellingen en inhoudelijke en organisatorische afspraken. De meeste daarvan zijn in overleg tot stand gekomen. In de dagelijkse werking is er permanente aandacht voor de aanpak van pedagogische, organisatorische en materiële aspecten. Dit alles leidt tot een goed georganiseerde centrumwerking en een ordelijk leef- en leerklimaat voor de leerlingen.

Gerelateerd aan de Vlaamse referentiegegevens realiseert het centrum een hoog percentage van voltijds engagement en tewerkstelling in de meeste opleidingen. Op het ogenblik van de doorlichting is er voor 75 % van de leerlingen een invulling van het voltijds engagement. Ongeveer 64 % van de leerlingen is tewerkgesteld in het regulier economisch circuit, in een brugproject of in vrijwilligerswerk, waarvan ongeveer 80 % aansluitend bij de opleiding. De positieve resultaten van het voltijds engagement weerspiegelen zich nog niet in gekwalificeerde uitstroom. Slechts 17 % van de leerlingen heeft vorig schooljaar een vorm van kwalificatie behaald (certificaat, getuigschrift, studiegetuigschrift of diploma).

Het onderzoek naar de realisatie van de leerplandoelstellingen project algemene vakken (PAV) en van de competenties in de opleidingen in de focus levert wisselende resultaten op. In PAV zijn het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk voldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd, met uitzondering van de wetenschappelijke vaardigheden. In de opleidingen Voeger, Schilder en Schilder-decorateur voldoet de realisatie van de competenties eveneens. In de opleiding Voeger is de realisatie zelfs heel behoorlijk. In de opleidingen Interieurbouwer, Hoeknaadlasser, Pijplasser, Aanvuller, Begeleider in de kinderopvang en Logistiek helper in de zorginstellingen voldoet de realisatie van de competenties niet. De tekorten in het aanbod en de evaluatie van de competenties vallen in verschillende opleidingen samen met tekorten van materiële uitrusting en leermiddelen. Ook de samenstelling van leerlingen uit verschillende opleidingen of modules verhindert in de betrokken lesgroepen een doelgerichte en gedifferentieerde afstemming van het onderwijsproces op de respectieve competenties en op de individuele leertrajecten.

Het centrum streeft voldoende planmatig de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij de leerlingen na. Er is een gecoördineerde aanpak van de VOET-werking met aandacht voor aansturing, opvolging en zelfevaluatie. In verschillende leerinhouden van vooral project algemene vakken en in de vormende activiteiten op centrumniveau komen VOET voldoende uitgesproken aan bod. Dat de traject- en leerlingenbegeleiding niet in het nastreven van de VOET opgenomen is, is een gemiste kans. In de beroepsgerichte vorming is de expliciete benadering van de VOET niet overal merkbaar.

Het onderzoek van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd samen uitgevoerd met het onderzoek in de school voor voltijds onderwijs, waarmee het centrum administratief verbonden is. Met

uitzondering van de resultaten van de controles van brandpreventie, zijn alle verplichte interne en externe controles uitgevoerd. Daarin zijn verschillende tekorten op het vlak bewoonbaarheid en veiligheid opgemerkt. Sommige tekorten kregen een oplossing, andere niet. Er zijn vooral problemen met de veiligheid van de leer- en werkomgeving in enkele werkplaatsen, waaraan nog onvoldoende gevolg is gegeven. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee het centrum de tekorten beheerst en de slechts gedeeltelijke verbetering ervan is er een beperkt gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het centrum zet sterk in op de individuele leerlingenbegeleiding en het realiseren van het voltijds engagement voor elke leerling. Het werkt doelgericht aan bevorderende randvoorwaarden door nauw samen te werken met vormingsinstellingen en het CLB, de promotoren van voor- en brugprojecten en de bedrijfswereld. Er is een draaiboek voor het proces van screening, inschaling en het uittekenen van de individuele leertrajecten. De leerlingen- en trajectbegeleiders coördineren dit proces en begeleiden de leerlingen in de realisatie van hun individueel leertraject. Er is geregeld overleg met alle betrokkenen (begeleiding, algemene en beroepsgerichte vorming, vormingsinstellingen, CLB, promotoren en bedrijven) over de evolutie van de leerlingen binnen hun leertraject. Het leerlingvolgsysteem laat toe alle relevante gegevens te registreren als basis voor de individuele begeleiding, remediëring en studiebekrachtiging.

Ook voor de leerlingenevaluatie vertrekt het centrum van een doelgericht actieplan. Het kiest voor permanente evaluatie met een gedifferentieerde aanpak per leerling op basis van de individuele leertrajecten. Die zijn zo opgebouwd dat voor elke leerling het aanbod, de evaluatie en de realisatie van de leerdoelen of competenties (ook die op de werkvloer) opgevolgd kunnen worden. Het rapporteringssysteem sluit daarbij aan. In de algemene vorming wordt het evaluatiesysteem met koppeling van de leerplandoelstellingen aan de individuele leertrajecten doelgericht toegepast. In de beroepsgerichte vorming van sommige opleidingen en in de opvolging van de realisatie van competenties op de werkvloer staat dit nog niet op punt. Het centrum organiseert regelmatig overleg over de leerprestaties van de leerlingen als onderbouwing voor de studiebekrachtiging.

Het centrum staat open voor kwaliteitsverbetering en past kwaliteitszorg toe op de meeste beleidsonderdelen. Dit gebeurt door middel van gerichte reflectie, sterkte-zwakteanalyses, bevestigingen welbevinden en gegevensverzameling en -analyse. De analyse van de vaststellingen en gegevens leidt tot concrete bijsturingsacties. Het centrum is dit schooljaar ook van plan om de dataverzameling en -analyse toe te spitsen op de vastgestelde pijnpunten gekwalificeerde uitstroom en afwezigheden van leerlingen. In het teken van kwaliteitsverbetering heeft het centrum ook voldoende aandacht voor professionalisering en doet het daarbij geregeld een beroep op de pedagogische begeleiding.

Op grond van de vaststellingen in het erkenningsonderzoek besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een beperkt gunstig advies omwille van tekorten in de realisatie van de competenties voor verschillende opleidingen en omwille van tekorten in de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het centrum moet na drie schooljaren kunnen aantonen dat die voldoende weggewerkt zijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Project algemene vakken 2de graad
Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
VOET
Aanvuller
Begeleider in de kinderopvang
Hoeknaadlasser
Interieurbouwer
Logistiek helper in de zorginstellingen
Pijplasser
Schilder
Schilder-decorateur
Voeger

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) niveau tweede graad, derde graad en derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig aan bod in de uitwerking van de thema's. De leerlingenevaluatie is op de leerplandoelstellingen afgestemd. De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de materiële leerplanvereisten.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum stelt lesgroepen samen op het niveau van de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad. Binnen de lesgroepen volgen de leerlingen individuele leertrajecten met de leerplandoelstellingen als uitgangspunt voor het aanbod en de evaluatie. De realisatie van het individueel leertraject is bepalend voor de studiebekräftiging.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In elke graad dragen de thema's voldoende bij tot de algemene vorming en de maatschappelijke redzaamheid van de leerlingen. Heel wat leerinhouden sluiten ook bij de contexten van de vakoverschrijdende eindtermen aan. De doelstellingendomeinen 'tijd en ruimtebewustzijn' en 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' zijn duidelijk herkenbaar in verschillende thema's. Bij enkele thema's organiseren de leraren ervaringsgerichte extramurale activiteiten. In het teken van organisatiebekwaamheid en ruimtebewustzijn (mobiliteit) zijn de leerlingen vaak bij de organisatie betrokken. Het doelstellingendomein 'functionele wetenschappelijke vaardigheid' komt nog onvoldoende aan bod. In de tweede graad zijn er in enkele thema's inhoudelijke raakpunten, maar die zijn nog niet expliciet op de doelstellingen afgestemd. In de derde graad is dit schooljaar één thema over aspecten van 'wetenschappelijke vaardigheid' uitgewerkt.

Mede als gevolg van personeelwissels voldeed de leerplangerichtheid in het derde leerjaar van de derde graad vorig schooljaar niet. De aanpak is dit schooljaar volledig bijgestuurd. Het onderwijs- en leerproces verlopen projectmatig. In de projecten leren de leerlingen acties ondernemen in team met toepassingen van probleemoplossend denken en handelen, functionele taal-, reken- en ICT-vaardigheden.

De leerplandoelstellingen in de jaarvorderingsplannen en de individuele leertrajecten zijn de leidraad voor het onderwijs- en leerproces. Activerende werkvormen met toepassingen van informatieverwerving en -verwerking komen permanent aan bod. De verschillende taal- en rekenvaardigheden zijn voldoende functioneel in de verwerkingsopdrachten geïntegreerd. De leerlingen leren doelgericht ICT gebruiken en naslagwerken en gevarieerd informatiemateriaal raadplegen. Ze passen daarbij ook stappenplannen en leerstrategieën toe: het OVUR-principe (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) en het gebruik van instructiekaarten. Die bevorderen hun organisatiebekwaamheid.

In de uitwerking van de thema's en de verwerkingsopdrachten is het beoogde beheersingsniveau in de respectieve graden niet voor alle onderdelen optimaal. Er is op dit vlak nog geen leerlijn uitgetekend. Enerzijds is er wel aandacht voor een toenemende zelfstandigheid bij het uitvoeren van de verwervings-, verwerkings- en presentatieopdrachten. De thema's rond maatschappelijke weerbaarheid zijn eveneens voldoende op de respectieve graden afgestemd. Anderzijds is in de tweede graad de benadering in enkele thema's te theoretisch (bijvoorbeeld 'Europa', 'De wereldoorlogen'). In de derde graad en in het derde leerjaar van de derde graad is in enkele thema's de complexiteit van sommige probleemstellingen niet op het vereiste niveau (toepassingen van taal-, reken- en ICT-vaardigheden). In het derde leerjaar van de derde graad komen de onderdelen vergelijken, analyseren en kritisch beoordelen in toepassingen van tekst- en kwantitatieve geletterdheid nog niet optimaal aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting en leermiddelen ondersteunen het vaardigheidsgericht onderwijs- en leerproces. De PAV-lokalen zijn uitgerust met dataprojectie en enkele computers met internetaansluiting. De leerlingen gebruiken frequent ICT voor informatieverwerving en -verwerking. De vereiste naslagwerken en verschillende informatiebronnen zijn onmiddellijk beschikbaar.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is samengesteld uit verschillende opdrachten geïntegreerd in of aansluitend bij de thema's (taken en 'doe-toetsen'). De afstemming op de leerplandoelstellingen gebeurt expliciet via de vermelding van de beoogde doelstellingen bij elke taak of toets. Het onderwijsaanbod en de resultaten van de evaluatie worden via het individueel leertraject voor elke leerling geregistreerd en opgevolgd. Het rapporteringssysteem sluit daarbij aan. Dit maakt het mogelijk de studiebekrachtiging van elke leerling te onderbouwen vanuit het bereik van de leerplandoelstellingen. Voorbereidend op de klassenraden en de rapportering overleggen de PAV-leraren over de leerprestaties van de leerlingen. Er zijn voldoende criteria en objectieve normstelling voor de studiebekrachtiging.

In de evaluatiepraktijk zelf peilen de taken en de doe-toetsen voldoende doelgericht naar de beheersing van de leerplandoelstellingen in functionele contexten, met uitzondering van de wetenschappelijke vaardigheden (zie onderwijsaanbod). De opdrachten sluiten logisch aan bij het onderwijs- en leerproces. Reproductiegerichte evaluatie van kennis komt zelden of nooit voor. Kennis wordt zo goed als altijd geëvalueerd in een context van vaardigheden en toepassingen. Bij verschillende evaluatieopdrachten kunnen de leerlingen ook zichzelf evalueren.

Naast de evaluatie van de vaardigheden is er ook attitudebeoordeling, die weliswaar weinig of geen gewicht heeft in de eindevaluatie. De attitudinale leerplandoelstellingen zijn de referentie voor de attitudebeoordeling.

Vorig schooljaar slaagden 9 van de 43 leerlingen in de tweede graad (20 %); 14 van de 32 leerlingen in de derde graad (43 %) en 6 van de 9 leerlingen in het derde leerjaar van de derde graad (66 %). Laattijdige inschrijvingen, talrijke in- en uitstroom en afwezigheden zijn belemmerend voor de continuïteit van de leertrajecten en de leerprestaties van verscheidene leerlingen.

Leerbegeleiding*Preventief**Curatief*

Het motiverende klasmanagement, de vertrouwelijke omgang met de leerlingen en het ordelijk onderwijs- en leerproces ondersteunen het leren. Het permanent gebruik van activerende werkvormen laat toe de leerlingen individueel te begeleiden en op te volgen. De leraren gebruiken de individuele leertrajecten doelgericht als kader voor een geïndividualiseerde benadering van het onderwijs- en leerproces.

Bij opdrachten en evaluatiebeurten krijgen de leerlingen voldoende informatie over wat van hen verwacht wordt en wat ze moeten kennen en kunnen. In het teken van leren leren en organisatiebekwaamheid maken de leerlingen geregeld gebruik van stappenplannen en leerstrategieën.

De frequentie van evaluatie laat toe de leerprestaties van de leerlingen van nabij te volgen. De evaluatie gaat altijd gepaard met feedback en bijsturing, waar nodig. Deze laatste gebeurt via gerichte remediëringsoefeningen geïntegreerd in het onderwijs- en leerproces.

De screeningtest voor PAV is op de leerplandoelstellingen afgestemd en geeft een beeld van de beheersing van de verschillende vaardigheden. De testresultaten hebben weinig of geen invloed op de inschaling. Ze worden wel gebruikt als detector van leerachterstand in een of ander onderdeel. Op basis daarvan wordt remediëring georganiseerd. Leerlingen met opvallende taal- of leerachterstand worden voor enkele uren per week in een aparte lesgroep opgevangen. Daar krijgen ze specifieke remediëring van de vastgestelde taal- of leerachterstand.

De vertrouwelijke omgang met de leerlingen leidt bij de leraren vaak tot het gebruik van het dialect in het onderwijsproces. Dit is niet bevorderend voor de Nederlandse taalvaardigheid van de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering*Overleg**Vorming*

De vakgroep vertoont een grote motivatie en betrokkenheid en staat open voor kwaliteitsverbetering. Dit komt tot uiting in de samenhang van het onderwijs- en leerproces en de evaluatiepraktijk, in de samenwerking voor de ontwikkeling en actualisering van lesmateriaal en evaluatieopdrachten, in de organisatie van extramurale activiteiten, projecten, enzovoort. De vakgroep volgt haar werking op via een vakdossier. Ze besteedt daarin aandacht aan inhoudelijke aspecten van de leerplanrealisatie, aan bevorderende en belemmerende randvoorwaarden (organisatorisch en materieel), aan professionalisering en aan reflectie en zelfevaluatie.

De leraren volgen geregeld vakgerichte en algemeen pedagogische nascholing afgestemd op de specificiteit van de onderwijspraktijk en de doelgroep. Ze doen ook een beroep op ondersteuning van de pedagogische begeleiding. De samenwerking en de professionalisering hebben een positieve invloed op de onderwijspraktijk en de begeleiding van de leerlingen.

3.1.1.2 Aanvuller

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn fundamentele tekorten in de uitrusting en het aanbod. Ook de onderwijsorganisatie belemmert de kwaliteitsvolle realisatie van het curriculum en de leerbegeleiding. De tekorten in de evaluatie zijn een weerspiegeling van de tekorten in het aanbod.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

In het ruim leslokaal zijn er amper opleidingsspecifieke leermiddelen voorhanden. Er is een beperkte set van seizoensgebonden decoratiemateriaal, één minimaal winkelrekje met wat verpakkingen van levensmiddelen en een kassa die niet werkt. Het lokaal mist elke uitstraling die een krachtige leeromgeving voor de opleidingen Aanvuller, Kassier, Verkoper en Winkelbediende waardig is.

Het lokaal is voorzien van een aantal computers die de leerlingen kunnen gebruiken voor het verwerven van functioneel ICT-gebruik en het opzoeken en selecteren van informatie.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

De leerlingen van de opleidingen Aanvuller en Verkoper maken samen met de leerlingen van de opleiding Administratief medewerker deel uit van eenzelfde lesgroep. De klas wordt centrumintern als 'Kantoor-Verkoop' benoemd. Het samenzetten van opleidingen met een andere finaliteit vereist krachtige leeromgevingen en een doordachte vorm van binnenklasdifferentiatie. Het gebrek aan leermiddelen maakt dit evenwel onmogelijk. Bovendien hypothekeert deze groeperingsvorm de organisatie van opleidingsspecifieke studie-uitstappen.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau*

Gelet op de onderwijsorganisatie en de tekorten op het vlak van uitrusting, ontstaat er een structureel gebrek aan beroepsrelevante contexten en dito oefenkansen. Het aanbod blijft dan ook beperkt tot uitgebreid schriftelijk studiemateriaal met afbeeldingen en een éénmalige studie-uitstap naar een grootwarenhuis. Dit schooljaar werden enkele praktijkoefeningen aan het studiemateriaal toegevoegd. Een dergelijk aanbod is niet afgestemd op het beheersingsniveau dat vereist is voor het verwerven van competenties.

Een ander knelpunt heeft te maken met de 4 categorieën van generieke competenties (veilig, hygiënisch en milieubewust werken; noodzakelijke houdingen; functionele vaardigheden; eigen werkzaamheden organiseren) die normaliter in elke module geïntegreerd aan bod moeten komen. Door deze competenties in elke module afzonderlijk, uitgebreid en diepgaand te behandelen neemt een module nodeloos veel tijd in beslag. Dit heeft een remmend effect op de motivatie en de succeservaring van leerlingen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie bestaat hoofdzakelijk uit toetsen en schriftelijke oefeningen. Dit schooljaar zijn er een aantal praktijkopdrachten toegevoegd. Toch blijft de evaluatie in haar geheel onvoldoende afgestemd op het beheersingsniveau van de competenties. Bovendien worden de generieke competenties niet geïntegreerd, maar wel afzonderlijk geëvalueerd. De knelpunten van het aanbod en de evaluatie zijn gelijklopend.

De evaluatie van het werkplekleren bestaat in het aanvinken van de verworven competenties. Een dergelijke aanpak is weinig kwaliteitsvol omwille van het gebrek aan gerichte en diepgaande feedback alsook omwille van de gebrekkige transparantie van de beoordeling.

Naast de beroepscompetenties worden een aantal attitudes en

sleutelvaardigheden aan de hand van een transparante 4-puntenschaal geëvalueerd. Dit geldt zowel voor de beroepsgerichte vorming als voor het werkplekleren. Deze evaluatie vormt een verrijking in het geheel van het curriculum.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De onderwijsorganisatie en het gebrek aan een krachtige leeromgeving belemmeren het gebruik van activerende en coöperatieve werkvormen alsook de integratie van studiebezoeken, praktijkopdrachten en gastsprekers. Dit ondermijnt de aansluiting tussen het schools leren en het werkplekleren.

Het studiemateriaal is uiterst verzorgd en overzichtelijk, maar omwille van het sterk theoretisch karakter is dit materiaal niet afgestemd op de doelgroep en op het verwerven van beroepsspecifieke competenties.

3.1.1.3 Begeleider in de kinderopvang

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn grote tekorten in het aanbod en de uitrusting. De tekorten in de evaluatie zijn een weerspiegeling van de tekorten in het aanbod. Ook de onderwijsorganisatie belemmert de kwaliteitsvolle realisatie van het curriculum en de leerbegeleiding.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Het leslokaal is te klein en onvoldoende functioneel voor de organisatie van praktijkopdrachten. Het aanbod aan leermiddelen is minimaal en vooral gericht op begeleidingsactiviteiten voor jonge kinderen. De inrichting en uitrusting van het lokaal zijn helemaal niet afgestemd op het profiel van Begeleider in de kinderopvang.

Het lokaal is voorzien van een beperkt aantal computers die de leerlingen voor zoek- en informatieverwerkingsopdrachten kunnen gebruiken.

Onderwijsorganisatie

Samenstelling klasgroepen

De leerlingen van de opleidingen Begeleider in de kinderopvang, Logistiek helper in de zorginstellingen, Verzorgende en Zorgkundige zitten samen in één lesgroep. Dit zorgt niet alleen voor een ernstige verhoging van de werkdruk van de leraar, maar vormt eveneens een belemmering voor de kwaliteit van het curriculum. Door deze groeperingsvorm is het immers niet meer mogelijk om studiebezoeken te organiseren die gerelateerd zijn aan deelcompetenties van een specifieke opleiding. Op die manier worden tal van kansen op ervaringsgericht leren gemist en worden een aantal competenties niet of beperkt ingekleurd vanuit de organisatie of de instelling waar de leerling is tewerkgesteld.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Het aanbod vertoont een aantal fundamentele onevenwichten. Het eerste onevenwicht heeft te maken met de doelgroep: door het curriculum te sterk te focussen op de 0- tot 3-jarigen is er te weinig aandacht voor de ontwikkeling en begeleiding van kleuters en schoolgaande kinderen.

Het tweede onevenwicht is een gevolg van het te sterk accentueren van verzorgende, onderhouds- en huishoudelijke competenties ten nadele van de pedagogische. Er is weinig of geen aanbod op het vlak van pedagogische visies, opvoedingsstijlen, straffen en belonen, kinder- en ouderparticipatie, kinderen met specifieke zorgbehoeften, culturele diversiteit, hedendaagse opvoedingsproblemen ...

Het derde onevenwicht is een rechtstreeks gevolg van de gebrekkige uitrusting. Het studiemateriaal focust te sterk op ondersteunende kennis en in veel te beperkte mate op het verwerven van de competenties aan de hand van praktijkrelevante opdrachten. Dit zorgt voor een gebrekkige afstemming op het

beheersingsniveau.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is onvolledig en onevenwichtig op de competenties en deelcompetenties afgestemd. Dit is een rechtstreeks gevolg van de tekorten in het aanbod. Door de leerlingen niet bij het evaluatieproces te betrekken gaan waardevolle kansen op zelfreflectie en bijsturing verloren. Dergelijke deelcompetenties maken nochtans integraal deel uit van de opleiding.

Het centrum werkt met een systeem van permanente evaluatie. De competenties die de leerlingen op centrumniveau verwerven, worden geëvalueerd aan de hand van oefeningen, opdrachten en toetsen en beoordeeld met een 5-puntenschaal, maar die is niet omschreven in termen van concreet en waarneembaar gedrag. Daardoor is de feedbackwaarde voor de leerlingen gering. Het gebruik van de 5-puntenschaal wordt niet meegenomen voor de evaluatie van het werkplekleren. Dit is een gemiste kans. Hier worden de verworven competenties enkel aangevinkt. Een dergelijke aanpak is weinig kwaliteitsvol omwille van het gebrek aan gerichte en diepgaande feedback alsook omwille van de gebrekkige transparantie van de beoordeling.

Naast de beroepscompetenties worden een aantal attitudes en sleutelvaardigheden aan de hand van een transparante 4-puntenschaal geëvalueerd. Dit geldt zowel voor de beroepsgerichte vorming als voor het werkplekleren. Deze evaluatie vormt een verrijking in het geheel van het curriculum.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Door de samenstelling van verschillende opleidingen, de beperkte beschikbaarheid van computers, het gebrek aan ruimte en aan een gevarieerd aanbod van leermiddelen zijn de leerlingen in hoofdzaak aangewezen op schriftelijk studiemateriaal en op de individuele coaching van de leraar. Een dergelijke leeromgeving biedt onvoldoende kansen om aan de slag te gaan met activerende en coöperatieve werkvormen, studiebezoeken, praktijkopdrachten en gastsprekers. Dit ondermijnt de aansluiting tussen het schools leren en het werkplekleren.

Het gebruik van studiemateriaal uit diverse bronnen gaat meer dan eens ten koste van de samenhang en de overzichtelijkheid. Sommige onderdelen vertonen te veel overlappings. Dit werkt weinig motivatiebevorderend.

3.1.1.4 Hoeknaadlasser en Pijplasser

Voldoet niet

Voor de opleiding Hoeknaadlasser worden de competenties van de module waarin de leerling ingeschreven is niet in voldoende mate gerealiseerd. Voor beide opleidingen worden de competenties i.v.m. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk in onvoldoende mate gerealiseerd en is de evaluatie niet valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De voorgeschreven competenties om de verbindingen voor de opleiding Hoeknaadlasser en Pijplasser in alle lasposities op verschillende materialen en met verschillende lasprocedures te lassen, worden niet in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. Voor beide opleidingen worden de competenties i.v.m. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk in onvoldoende mate gerealiseerd. Voor de opleiding Hoeklasser is het aanbod bovendien onvoldoende afgestemd op de te verwerven competenties van de betrokken module. Door een gebrek aan infrastructuur en uitrusting werken de leerlingen aan opdrachten van andere modules dan deze waarvoor ze

ingeschreven zijn. Hierdoor wordt het individueel leertraject niet gevolgd en wordt de succesbeleving uitgesteld. Sinds dit schooljaar wordt de opleiding Pijplasser aan twee tewerkgestelde leerlingen aangeboden. Een van beide leerlingen, die vanaf het begin van het schooljaar geen lessen BGV meer volgt, is gelijktijdig ingeschreven in de zes resterende modules. De andere leerling is ingeschreven in de module Beklede elektrode plaatlas. Deze gebruikt de enige laspost (voor beklede elektrode) waardoor de vier leerlingen die ingeschreven zijn in de module Beklede elektrode hoeknaadlas hun competenties niet aangeboden krijgen. Hierdoor worden de verschillende onderdelen van het traject, kennis, vaardigheden en attitudes aan deze leerlingen niet evenwichtig aangeboden. Het aantal werkopdrachten per module is te groot en duidelijke evaluatiecriteria ontbreken, waardoor de meeste leerlingen na een half jaar les nog geen enkele competentie hebben verworven. Het aanbod vertoont nog te weinig horizontale en verticale samenhang.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De groepering van leerlingen uit vijf verschillende opleidingen in één lesgroep en de indeling van het curriculum zijn niet functioneel voor het realiseren van de onderwijscompetenties. Voor sommige van deze opleidingen zijn de infrastructuur, de uitrusting, het onderwijsaanbod, de werkopdrachten en het cursusmateriaal onvoldoende afgestemd op de te verwerven onderwijscompetenties.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over onvoldoende leermiddelen en uitrusting voor de realisatie van de onderwijscompetenties voor de aangeboden modules. Het centrum zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting ondoelmatig in met het oog op het bereiken van de onderwijscompetenties. De werkplaatsuitrusting voor lassen voldoet niet aan de vigerende reglementering. Er is onvoldoende werkruimte. Afschermingsgordijnen en veiligheidsglas ontbreken aan de lascabines. De lastafels zijn sterk beschadigd en er zijn onvoldoende lascabines en lastoestellen voor het aantal leerlingen per aangeboden opleiding. ICT-mogelijkheden worden niet gebruikt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De voorgeschreven competenties komen onvoldoende effectief en niet evenwichtig aan bod in de evaluatie. Voor de opleiding Hoeknaadlasser voldoet de validiteit van de evaluatie niet omwille van een aanbod dat onvoldoende afgestemd is op de te verwerven competenties uit de module waarin de leerling ingeschreven is. Voor beide opleidingen ontbreken duidelijke evaluatiecriteria waardoor de leerlingen dit schooljaar nog geen enkele competentie hebben verworven. De werkopdrachten zijn afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het is onduidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindresultaat en wanneer een competentie effectief bereikt wordt. De kwaliteit van de uitgewerkte werkopdrachten en de uitgevoerde lasverbindingen voldoet.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het studiemateriaal is kwaliteitsvol, maar nog onvoldoende afgestemd op de te verwerven competenties en het niveau van de leerlingen. De werkopdrachten zijn gestructureerd, maar te groot in aantal per module. De leraar gebruikt activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal voor het bereiken van de doelen. De leraar zorgt voor remediëring en geeft feedback aangepast aan de noden van de leerlingen. De motivatie van de meeste leerlingen is zwak.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement voldoen. In de opleiding Hoeknaadlasser zijn er twee van de vier leerlingen alternerend tewerkgesteld en twee leerlingen volgen een brugproject. De twee leerlingen uit de opleiding Pijplasser zijn alternerend tewerkgesteld. Het aanwezigheidspercentage tijdens de doorlichting is zwak (slechts de helft van het aantal leerlingen is aanwezig, sommigen komen te laat en vertrekken veel te vroeg).
--	--

3.1.1.5 Interieurbouwer

Voldoet niet

De competenties worden in niet voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod	De voorgeschreven competenties om interieur- of projectmeubilair te vervaardigen en te plaatsen worden effectief en geïntegreerd, maar onvolledig aangeboden. De module waarin de leerlingen ingeschreven zijn, stemt niet altijd overeen met de inhoud van de opleiding. De aangeboden (en gerapporteerde) competenties van de module Plaatsing interieurelementen stemmen niet overeen met de competenties van de opleidingsstructuur, maar zijn gebaseerd op de module Interieurelementen. De modulaire structuur wordt in onvoldoende mate gerespecteerd. De verschillende onderdelen van het traject, kennis, vaardigheden en attitudes worden voor de modules Interieurelementen en Plaatsing interieurelementen onvoldoende evenwichtig aangeboden. De ontbrekende competenties die een leerling nog moet verwerven, worden niet prioritair aangeboden waardoor trajecten en succesbeleving nodeloos uitgesteld worden. Sommige leerlingen aan wie volgens de registratiedocumenten nog slechts enkele competenties moeten aangeboden worden, verwerven hierdoor gedurende een half jaar geen enkele competentie. De horizontale en verticale samenhang kan versterkt worden. Voor sommige leerlingen is er na enkele maanden aanwezigheid geen enkele registratie van een bereikte competentie. Competenties verworven op de tewerkstellingsplaats worden niet steeds systematisch gevalideerd en er kan niet aangetoond worden wat op de tewerkstellingsplaats gerealiseerd wordt. Hoewel een van de leerlingen in de basismodule Manuele houtbewerking (een van beide modules uit de opleiding Machinaal houtbewerker) zit, is deze toch ingeschreven in de opleiding Interieurbouwer.
Uitrusting	Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de onderwijscompetenties. ICT-mogelijkheden zijn niet ter beschikking of worden niet gebruikt.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	Het centrum zet het aanwezige didactisch materiaal en de werkplaatsuitrusting in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.
<i>Leermiddelen</i>	
Evaluatiepraktijk	Voor de module Plaatsing interieurelementen is de evaluatie niet valide omdat ze volledig afgestemd is op de competenties van de module Interieurelementen. Sommige competenties komen niet effectief, onevenwichtig en met onvoldoende diepgang binnen de aangeboden module aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn overwegend afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Duidelijke evaluatiecriteria ontbreken waardoor sommige leerlingen geen enkele competentie verwerven. Het is onduidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindoordeel.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het studiemateriaal en de werkopdrachten zijn nog onvoldoende gestructureerd en onvolledig uitgewerkt. De meeste werkopdrachten zijn wel voldoende afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leraar gebruikt activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal voor het bereiken van de doelen. De leraar zorgt voor remediëring en geeft feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement voldoen. Momenteel zijn er twee van de drie leerlingen alternerend tewerkgesteld en voor één leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Twee van de drie leerlingen waren tijdens de doorlichting aanwezig.

3.1.1.6 Logistiek helper in de zorginstellingen

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn tekorten in de uitrusting en het aanbod. Ook de onderwijsorganisatie belemmert de kwaliteitsvolle realisatie van het curriculum en de leerbegeleiding. De tekorten in de evaluatie zijn een weerspiegeling van de tekorten in het aanbod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het leslokaal is opgedeeld in een gescheiden les- en een praktijkgedeelte. Beiden zijn bijzonder klein. Voor het praktijkgedeelte betekent dit ruimtegebrek dat het meeste materiaal op elkaar gepakt staat. Dit vormt een belemmering voor de vlotte en functionele organisatie van praktijkopdrachten. De aanwezige leermiddelen zijn vooral gericht op verzorgende competenties. Voor de competenties gerelateerd aan het verzorgen van maaltijden, ondersteunen van animatie-activiteiten, onderhouden van leefruimten, transporteren van verzorgingsmateriaal, farmaceutische producten, stalen en apparaten, uitvoeren van administratieve taken en zorg dragen voor de persoonlijke bezittingen van de zorgvrager ontbreken heel wat essentiële leermiddelen. De tekorten op het vlak van leermiddelen kunnen niet gecompenseerd worden door studiebezoeken (zie onderwijsorganisatie). Enkel het werkplekleren kan hiervoor soelaas bieden, maar uit een bevraging van leerlingen blijkt dat ook daar slechts een deel van de competenties ingeoefend wordt.
Onderwijsorganisatie <i>Samenstelling klasgroepen</i>	Het lokaal is voorzien van een beperkt aantal computers die de leerlingen voor zoek- en informatieverwerkingsopdrachten kunnen gebruiken. De leerlingen van de opleidingen Logistiek helper in de zorginstellingen, Verzorgende en Zorgkundige en Begeleider in de kinderopvang worden gegroepeerd in dezelfde lesgroep. Het samenzetten van opleidingen met een andere finaliteit vormt een belemmering voor de kwaliteit van het curriculum. Binnen deze context is het onmogelijk om studiebezoeken te organiseren die gerelateerd zijn aan deelcompetenties van een specifieke opleiding. Op die manier worden tal van kansen op de exploratie van relevante beroepscontexten gemist en worden een aantal competenties niet of beperkt ingekleurd vanuit de organisatie of de instelling waar de leerling is tewerkgesteld.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i>	De tekorten in het onderwijsaanbod zijn een rechtstreeks gevolg van de problemen op het vlak van uitrusting en onderwijsorganisatie. Het studiemateriaal focust te sterk op ondersteunende kennis en in veel te beperkte mate op het verwerven van de competenties aan de hand van praktijkrelevante opdrachten. De toegevoegde opdrachten van dit schooljaar, noch het werkplekleren kunnen dit tekort compenseren.

Het gebrek aan leermiddelen zorgt er bovendien voor dat sommige competenties

amper kunnen ingeoeft worden: verzorgen van maaltijden, ondersteunen van animatie-activiteiten, onderhouden van leefruimten, transporteren van verzorgingsmateriaal, farmaceutische producten, stalen en apparaten, uitvoeren van administratieve taken en zorg dragen voor de persoonlijke bezittingen van de zorgvrager.

Beide tekorten liggen aan de basis van de gebrekkige afstemming van het aanbod op het beheersingsniveau van de competenties.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is een afspiegeling van het aanbod. Ook hier voldoet het beheersingsniveau niet.

Het centrum werkt met een systeem van permanente evaluatie. De competenties die de leerlingen op centrumniveau verwerven, worden geëvalueerd aan de hand van oefeningen, opdrachten en toetsen en beoordeeld met een 5-puntenschaal, maar die is niet omschreven in termen van concreet en waarneembaar gedrag. Daardoor is de feedbackwaarde voor de leerlingen gering. Het gebruik van de 5-puntenschaal wordt niet meegenomen voor de evaluatie van het werkplekleren. Dit is een gemiste kans. Hier worden de verworven competenties enkel aangevinkt. Een dergelijke aanpak is weinig kwaliteitsvol omwille van het gebrek aan gerichte en diepgaande feedback alsook omwille van de gebrekkige transparantie van de beoordeling.

Naast de beroepscompetenties worden een aantal attitudes en sleutelvaardigheden aan de hand van een transparante 4-puntenschaal geëvalueerd. Dit geldt zowel voor de beroepsgerichte vorming als voor het werkplekleren. Deze evaluatie vormt een verrijking in het geheel van het curriculum.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De competenties worden nog te veel en te frequent ingevuld aan de hand van schriftelijk studiemateriaal. De leeromgeving biedt onvoldoende kansen om aan de slag te gaan met activerende en coöperatieve werkvormen, praktijkopdrachten, studiebezoeken en gastsprekers. Dit ondermijnt de aansluiting tussen het schools leren en het werkplekleren.

De leerlingen krijgen veel individuele en gerichte coaching en ondersteuning.

3.1.1.7 Schilder en Schilder-decorateur

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De voorgeschreven competenties om wanden en plafonds te schilderen (Schilder), soepele vloerbekleding te leggen en wanden te bekleden (Schilder-decorateur) worden effectief, kwaliteitsvol en geïntegreerd aangeboden. De verschillende onderdelen van het traject, kennis, vaardigheden en attitudes worden in beide opleidingen evenwichtig aangeboden. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijscompetenties en vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. Voor speciale technieken (spuittechnieken, soepele vloerbekleding) worden extra workshops georganiseerd waarbij de leerlingen na een uitleg en demonstratie de te verwerven technieken onder begeleiding kunnen inoefenen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en uitrusting voor de realisatie van de onderwijscompetenties. ICT-mogelijkheden worden weinig gebruikt. Het centrum zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Alle competenties komen effectief, evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraar werkt objectieve evaluatiecriteria uit per subdoelstelling. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De kwaliteit van het uitgevoerde werk voldoet.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het studiemateriaal en de werkopdrachten zijn gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraar gebruikt activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. De leraar zorgt voor remediëring en geeft feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. De begeleiding is geïndividualiseerd en taakgericht.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement voldoet voor de opleiding Schilder-decorateur, maar is ondermaats voor de opleiding Schilder. Momenteel zijn er in de opleiding Schilder-decorateur drie van de vijf leerlingen tewerkgesteld, waarvan één via een brugproject en voor twee leerlingen is er geen invulling van het voltijds engagement. In de opleiding Schilder zijn er slechts drie van de tien leerlingen tewerkgesteld, waarvan één via een brugproject, twee leerlingen volgen een voortraject, twee leerlingen volgen een persoonlijk ontwikkelingstraject en voor drie leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Het aanwezigheidspercentage tijdens de doorlichting is zwak (slechts drie van de acht leerlingen waren aanwezig).

3.1.1.8 Voeger

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De voorgeschreven competenties om voegwerk in cement en elastisch voegwerk uit te voeren en basistechnieken metselwerk toe te passen, worden kwaliteitsvol, effectief en geïntegreerd aangeboden. De verschillende onderdelen van het traject, kennis, vaardigheden en attitudes worden evenwichtig aangeboden. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijscompetenties en vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. Hoewel er weinig leerlingen als voeger tewerkgesteld worden, biedt het centrum deze opleiding aan als basisopleiding aan nieuwe leerlingen binnen het studiegebied bouw omdat de opleiding het minste modules telt om een certificaat te behalen. De kwaliteit van de opleiding en de uitgevoerde werkopdrachten is zeer goed.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijscompetenties. Het centrum zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting zijn goed voor de aan te leren basistechnieken.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Alle competenties komen kwaliteitsvol, effectief, evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod in de evaluatie. De werkopdrachten zijn afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.
	De leraar werkte objectieve evaluatiecriteria uit per subdoelstelling. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindresultaat. De competenties (behaald in het centrum en op de tewerkstellingsplaats) worden correct gevalideerd in de goed uitgewerkte individuele opleidingstrajecten.
	Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>
	Het cursusmateriaal en de werkopdrachten zijn gestructureerd en in voldoende mate afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraar gebruikt activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelen. De leraar zorgt voor remediëring en geeft feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. De begeleiding verloopt gemoedelijk en taakgericht. De tewerkstellingsbegeleiding krijgt voldoende aandacht. De leraar bemiddelt bij het zoeken naar een geschikte tewerkstellingsplaats en houdt hierbij rekening met de persoonlijkheidskenmerken van de leerling en de werkgever.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement zijn goed. Momenteel zijn er zeven van de negen leerlingen tewerkgesteld, waarvan één via een brugproject en voor twee leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Het aanwezigheidspercentage voldoet. Tijdens de doorlichting waren er vijf van de negen leerlingen aanwezig.

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na.

Beleid	Het centrum heeft enkele jaren geleden de leraren geïnformeerd over de nieuwe VOET. Voor de informatieverstrekking en de aanpak van het nastreven heeft het ondersteunende documenten van de pedagogische begeleiding gebruikt. Er is een werkgroep van start gegaan voor de ontwikkeling van een visie en een actieplan. Verschillende personeelsswissels hebben de dynamiek en de doeltreffendheid van de werkgroep afgeremd. Uiteindelijk is gekozen voor een VOET-coördinator. De taakinvulling van de coördinator en de verwachtingen ten aanzien van de leraren zijn duidelijk.
Doelgerichtheid	

Het centrum heeft zijn visie op de VOET-werking geactualiseerd. Inhoudelijke invalshoeken van de VOET zijn gekoppeld aan krachtlijnen van het pedagogisch project. Een brede persoonlijkheidsvorming, maatschappelijke weerbaarheid en actieve betrokkenheid in de maatschappij zijn uitgangspunten die logisch aansluiten bij de einddoelen van het deeltijds onderwijs. De integratie van de VOET dient te gebeuren in de algemene vorming, de beroepsgerichte vorming en in enkele projecten of activiteiten op centrumniveau. Dat daarbij de vele acties in het kader van de traject- en leerlingenbegeleiding niet meegenomen worden, is een gemiste kans.

Van de leraren en verantwoordelijken wordt verwacht dat zij bij de realisatie van de leerplannen, de opleidingen en de centrumactiviteiten aangeven welke VOET daarin geïntegreerd worden. Zo wil het centrum een beeld hebben van het bereik van de VOET. De VOET-coördinator moet deze aanpak aansturen, begeleiden, opvolgen en bijsturen waar nodig.

Ondersteuning Het centrum ondersteunt de VOET-werking via de taakinvulling van de VOET-coördinator en via enkele beleidsdocumenten: het registratiedocument voor VOET en de aanvraagformulieren voor de organisatie van projecten of centrumactiviteiten.

De coördinator sensibiliseert de leraren. Ze volgt de registratie van de VOET door de leraren in het registratiedocument op. Ze geeft advies aan de directeur over aanvragen van centrumactiviteiten. Die moeten gemotiveerd zijn vanuit de leerdoelen of de VOET. Ze is ook verantwoordelijk voor de analyse van het bereik van de VOET en voor het aansporen tot bijsturing waar nodig. De kleinschaligheid maakt directe communicatie mogelijk. De VOET-werking komt ook geregeld ter sprake in personeelsvergaderingen of op pedagogische studiedagen. Dit leidt tot een groeiend draagvlak voor een bewuste omgang met de VOET. Dat de coördinator deel uitmaakt van de pedagogische raad, werkt geregelde aandacht, reflectie en bijsturing op beleidsniveau in de hand.

Doeltreffendheid Het centrum evalueert het bereik van de VOET op basis van de gegevens in het registratiedocument en op basis van de inhoudelijke motivering en de evaluatie van de projecten of activiteiten op centrumniveau. Het registratiedocument geeft vooral een kwantitatief beeld van het aanbod van de VOET in de algemene en beroepsgerichte vorming. Niet alle leraren gaan in op de vraag om de link in het registratiedocument inhoudelijk te verduidelijken. In de algemene vorming is die over het algemeen voldoende duidelijk. In de beroepsgerichte vorming varieert dit naargelang van de opleidingen, maar meestal is de inhoudelijke relatie met de VOET weinig expliciet. Er zijn ook sporen van een verkeerde interpretatie van sommige VOET. Projecten en activiteiten op centrumniveau worden wel systematisch geëvalueerd en waar nodig inhoudelijk bijgestuurd.

De coördinator heeft het aanbod van de VOET via het registratiedocument en de centrumactiviteiten in kaart gebracht en hiaten opgespoord. Zij gaat daarover in gesprek met de betrokken leraren van de algemene en beroepsgerichte vorming of waakt erover dat die in de centrumactiviteiten bijgestuurd worden. De realisatie van de bijstellingen wordt geregistreerd. De coördinator is er zich van bewust dat de huidige werkwijze niet volstaat om een objectief beeld te verwerven van de kwaliteit van het aanbod van de VOET en van de effecten bij de leerlingen. Het bewust nastreven van de VOET is in de beroepsgerichte vorming van sommige opleidingen nog onvoldoende merkbaar.

Ontwikkeling Bij de invoering van de nieuwe VOET hebben de leden van de werkgroep zich geprofessionaliseerd en informatie ingewonnen bij de pedagogische begeleiding. Recentelijk is het vooral de VOET-coördinator die zich professionaliseert en bij vastgestelde problemen een beroep doet op ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Zo plant zij op dit moment een bijsturing van de werking om het aanbod van de VOET kwalitatief te kunnen evalueren en de effecten bij de leerlingen in kaart te kunnen brengen.

Het centrum neemt wel initiatief om de leraren te blijven sensibiliseren, maar heeft geen concrete plannen om de professionalisering te verbreden. Nochtans blijkt uit de registratie dat in de beroepsgerichte vorming van sommige opleidingen de VOET niet altijd correct geïnterpreteerd en doelgericht nagestreefd worden.

Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	De meerderheid van de eindtermen worden bij de meeste leerlingen nagestreefd. Gezien de specificiteit van de onderwijsvorm en de doelgroep komen het aanleren en remediëren van relationele vaardigheden permanent in de vorming en begeleiding aan bod. Het centrum heeft de link met de VOET op dit vlak nog niet in alle onderdelen van de centrumwerking geëxpliciteerd. Zo wordt de traject- en leerlingenbegeleiding niet uitgesproken bij de VOET-werking betrokken, hoewel daar ontegensprekelijk inhoudelijke raakpunten zijn. In de algemene vorming en in verscheidene opleidingen komen de VOET met betrekking tot relationele vaardigheden wel uitgesprokener aan bod. In project algemene vakken is er geen thema over sociorelationele vorming, maar zijn er wel aansluitend bij enkele thema's benaderingen over vooroordelen, stereotypering, beïnvloeding en machtsmisbruik in relaties of over verschillende samenlevingsvormen en veilig vrijen. Er is wel een thema over kunst en cultuur met inhoudelijke raakpunten met de betrokken VOET. Het centrum organiseert ook enkele uitstappen waarin culturele bezienswaardigheden aan bod komen.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	De meerderheid van de eindtermen worden met voldoende diepgang bij de meeste leerlingen nagestreefd. In een aantal projecten op centrumniveau (bijvoorbeeld 'dikke truiendag') en in enkele thema's PAV verwerven de leerlingen inzicht in het belang van een milieuvriendelijke omgeving en duurzame ontwikkeling. Via enkele concrete acties in het centrum en in sommige opleidingen leren ze welke rol zij daarin kunnen vervullen: opruimacties, hergebruik van grondstoffen, sorteren en composteren van afval, enzovoort. In het centrum zijn er weinig of geen doelgerichte acties die de leerlingen brengen tot appreciatie voor de natuur en het landschap en natuurbeleving. In project algemene vakken en via enkele uitstappen maken de leerlingen wel kennis met voorbeelden van cultureel erfgoed.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar ze is hierin onvolledig. Mits één enkele uitzondering, worden alle verplichte controles uitgevoerd. De resultaten van de controles van brandpreventie ontbreken. Plannen zoals het globaal preventieplan en jaaractieplan spelen te weinig in op tekorten die specifiek zijn voor de school of het centrum omdat ze opgemaakt zijn op niveau van de scholengroep. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook tekorten die al langere tijd aanslepen, zoals de bewoonbaarheid en veiligheid in de verschillende werkplaatsen. Het centrum heeft geen globaal overzicht op de situatie. De informatie zit verspreid over diverse documenten of ontbreekt. Uit de resultaten van beschikbare controles van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Het centrum kent de tekorten die vermeld staan in de verslagen van interne rondgang en de jaarlijkse rondgang van de externe dienst en weet waaraan het moet werken.

De vaststellingen in beschikbare documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Niet alle lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. Tijdens het bezoek ter plaatse bemerkte de onderwijsinspectie nog een aantal tekorten op het vlak van veiligheid, hygiëne en gebruikerscomfort. De ateliers houtbewerking en metaal zijn ondergebracht in een oud (afgeleefd) gebouw voor kleuteronderwijs, dat niet volledig geschikt is als werkplaats. Vloer en plafond zijn beschadigd. Afbakenen van de zones rond de machines afzonderlijk is niet mogelijk. De school heeft in beide werkplaatsen gekozen voor de afbakening van een looppad dwars door de werkplaatsen.

Groepszonering mag, maar binnen de zone mogen geen materialen opgestapeld liggen en dat is wel het geval. Hierdoor is de bewegingsruimte rond de machines te klein waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

In de werkplaats metaal staan nog een aantal machines die onvoldoende beveiligd zijn (plaatschaar, ontbreken veiligheidsswitch op scherm schaafbank). Meer aandacht moet gaan naar de schikking van de machines en de toestellen in de werkruimte (bijvoorbeeld aambeeld).

In de werkplaats hout ontbreekt een bescherming op de houtdraaibank. De paneelzaag is nu buiten dienst geplaatst wegens onveilig. In deze werkplaats zijn een aantal afdekkappen van lichtarmaturen kapot of verdwenen. Gecombineerd met houtstof kan dit brand veroorzaken. Het storend geluid afkomstig van de laagspanningscabine is niet aangenaam en vermindert de concentratie.

In de werkplaats schilderen-decoratie is de verfsplitmachine nog niet aangesloten. Schoonmaak van verfborstels en recipiënten gebeurt in een gewone spoelbak. Een tekort aan bergingsruimte maakt dat het reinigingsmateriaal in het leslokaal staat.

In de afdeling bouw is een computer elektrisch aangesloten via een verlengsnoer dat op zijn beurt aftakt in een ander verlengsnoer samen met andere aangesloten toestellen. Dit is verboden. Overbelasting kan zorgen voor brand.

De praktijklokalen hout, metaal, personenzorg en schilderen-decoratie beantwoorden niet aan de minimale comfortvoorwaarden. Ze zijn wanordelijk, te klein (geen minimum 2 m² vloeroppervlakte per leerling beschikbaar) en niet aangenaam wegens afbladderende verf of vuile wanden.

Er is nog te weinig een cultuur waarbij iedereen op zijn niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op het vlak van veiligheid in de werkplaatsen bouw, hout, metaal en schilderen-decoratie: in een aantal lokalen/werkplaatsen staan volle afvalbakken met daarin ook etensresten. In veel werkplaatsen/vaklokalen is de leeromgeving rommelig. Op het gangpad in de werkplaats hout versmallen gestockeerde oude deuren de doorgang. Stapelen op hoogte (vooral op kasten) zorgt in de werkplaatsen bouw, hout, metaal en schilderen-decoratie voor onveilige situaties (voorwerpen kunnen ervan vallen en nergens staat een ladder, wat doet veronderstellen dat leerlingen en leraren een stoel of tafel gebruiken als ladder).

Nooduitgangen, evacuatiewegen en uitgangen zijn niet altijd vrij en onmiddellijk bruikbaar.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoort en de gedeeltelijke verbetering van tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de school de kwaliteit op het vlak van BVH consequenter bewaakt en daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt het centrum de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft het centrum een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid In zijn beleidsplan '2012-2015' heeft het centrum het voltijds engagement als een van de prioriteiten naar voor geschoven. Voor elke prioriteit is een actiefiche ontwikkeld. De 'actiefiche voltijds engagement' omvat operationele en tijdsgebonden doelen en acties voor 5 domeinen: overleg met promotoren van voortrajecten en brugprojecten, prospectie van alternerende tewerkstelling, betrokkenheid van werkgevers bij het centrumgebeuren, professionalisering van de trajectbegeleiding en de bewustmaking van ouders en jongeren van de noodzaak van het voltijds engagement. Het directieteam volgt het actieplan in samenspraak met de traject- en leerlingenbegeleiders van nabij op.

Aansluitend bij de invulling van het voltijds engagement gaat er heel wat aandacht uit naar screening en inschaling, herstelgericht overleg, opvolging van afwezigheden, ouderoverleg en samenwerking met en ondersteuning door externen.

Het centrum heeft voor de algemene vorming recent een 'OKAN-klas' ingericht. Hier kunnen zowel leerlingen met een grote taalachterstand als leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften terecht. De klemtoon ligt in eerste instantie niet op het bereiken van de eindtermen, maar wel op doorgedreven maatwerk.

Ondersteuning Het hele proces van inschrijving, screening en trajectbegeleiding is uitgeschreven in een 'draaiboek individueel overleg'. Voor de screening maakt het centrum gebruik van diverse zelf ontwikkelde instrumenten. De beginsituatie wordt zowel voor BGV als voor de algemene vorming in kaart gebracht en verrijkt met informatie over schoolloopbaan, verworven competenties, gezondheid, psychosociaal functioneren, arbeidsrijpheid, enzovoort. Op een screeningsklassenraad worden alle argumenten voor het meest geschikte traject afgewogen.

Voor de loopbaanbegeleiding investeert het beleid in een ruime omkadering van traject- en leerlingenbegeleiders. Het begeleidingsteam zorgt voor een nauwe opvolging van het voltijds engagement van de jongeren. Uitgaande van de mogelijkheden van de leerling bemiddelen ze gericht voor een reguliere tewerkstelling, een voortraject, een brugproject of een persoonlijk ontwikkelingstraject en volgen ze de voortgang goed op. De leraren BGV zijn betrokken bij de opstelling, afstemming, begeleiding en beoordeling van de competenties op de werkvloer, wat mogelijkheden biedt om de componenten leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen in geïntegreerde opleidingen.

Om het schoolteam te ondersteunen, organiseert het beleid frequent overleg. Het schoolintern overleg focust op aanwezigheden en op het leerproces en wordt opgevolgd door het directieteam en het CLB. Ook met externe partners (centra voor deeltijdse vorming, time-outprojecten, jeugdrechters, crisishulp ...) werkt het centrum nauw samen. Voor sommige jongeren is de oplossingsgerichte ondersteuning van deze partners immers van fundamenteel belang voor het welslagen van hun traject.

Het leerlingvolgsysteem is geënt op het aansturen en opvolgen van individuele leertrajecten (ILT). Het is een geïntegreerd systeem dat naast loopbaan-, begeleidings- en aanwezigheidsgegevens ook informatie over studieresultaten en studiebekrachtiging bevat. Naast leerling- en trajectbegeleiders maken ook leraren van het systeem gebruik om begeleidingsgegevens te raadplegen en aan te vullen met relevante informatie over het functioneren van hun leerlingen.

Het centrumbeleid heeft recent ook meer appel gedaan op de pedagogische begeleiding. Er is ondersteuning gevraagd voor de screeningsinstrumenten van BGV en PAV, voor kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie en voor de vak- en opleidingsgerichte invulling van het curriculum. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat voor sommige opleidingen nog verdere ondersteuning aan de orde is.

Doeltreffendheid Het engagement van het team mondt uit in positieve resultaten. Het centrum realiseert globaal een goed rendement voor de invulling van het voltijds engagement (75 %). Dit rendement is beter dan de Vlaamse referentiegegevens. Het aantal leerlingen in een persoonlijk ontwikkelingstraject schommelt om en bij de 6 %. Ongeveer 5 % realiseert het voltijds engagement via een voortraject en 21 % zit in een brugproject, waarvan 50 % alternerend. Om en bij de 41 % van de jongeren is aan de slag in het regulier economisch circuit. Op 2 leerlingen na heeft iedereen een geïntegreerde tewerkstelling. Er zijn 3 leerlingen die geëngageerd zijn in vrijwilligerswerk. Voor 18 % van de jongeren is er nog geen geschikte invulling voorhanden en 7 % is niet onmiddellijk beschikbaar.

De positieve resultaten van het voltijds engagement vertalen zich nog te weinig in gekwalificeerde uitstroom. Vorig schooljaar heeft amper 17 % van de leerlingen een vorm van studiebekrachtiging behaald (certificaat, getuigschrift, studiegetuigschrift, diploma). Ondanks alle inspanningen is er een aanzienlijk aantal leerlingen dat het centrum in de loop van het schooljaar verlaat. In 13-14 stroomden 28 % van de leerlingen vroegtijdig uit waarvan 33% omwille van een vaste baan. De anderen kozen voor een ander centrum of zijn als werkzoekende ingeschreven. De ongekwalificeerde uitstroom blijft ook in de toekomst een belangrijk aandachtspunt voor het centrumbeleid.

Voor de problematische afwezigheden concentreert het centrum zich vooral op individuele opvolging en begeleiding, maar het brengt de effecten op centrumniveau nog niet in kaart. Gelet op het belang dat het beleidsteam hecht aan interne kwaliteitszorg is het van belang om ook dat facet in het verhaal mee te nemen.

Ontwikkeling Onder impuls van het directieteam en in samenspraak met de pedagogische raad heeft het centrum haar werking voor screening en intake kritisch geanalyseerd en bijgestuurd. Om een breed draagvlak voor deze nieuwe ontwikkeling te creëren heeft het beleid op een pedagogische studiedag feedback gevraagd aan het voltallig team. De nieuwe aanpak die inzet op een nog meer verfijnde beeldvorming en beginsituatieanalyse gaat volgend schooljaar van kracht.

Daarnaast heeft het beleid ook de aanpak van de begeleidende klassenraden geoptimaliseerd. De aanpak focust nu consequent op een oplossingsgerichte benadering en op meer maatwerk.

Met de implementatie van het 'in-/outsysteem' is het centrum niet alleen in staat om de (on)gekwalificeerde uitstroom in kaart te brengen, maar geeft het ook

nieuwe impulsen aan de datageletterheid van het team en aan het verfijnen van de interne kwaliteitszorg.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het centrum heeft een onderbouwde en duidelijk uitgeschreven visie op evaluatie. De mate waarin deze visie in de dagelijkse evaluatiepraktijk geconcretiseerd wordt, varieert vak-, leraar- of opleidingsafhankelijk. In deze visie krijgt de permanente evaluatie een procesmatig en gedifferentieerd karakter. Het individueel leertraject en het leerlingvolgsysteem zijn zodanig uitgewerkt dat de leerling centraal staat en op eigen tempo de voorgeschreven competenties kan verwerven. Het centrum gaat via de analyse van de evaluatiegegevens na of de minimale output inzake leerprestaties gerealiseerd wordt.

Het behoort tot de professionaliteit van de leraar om te beoordelen of een leerling de betreffende leerplandoelstellingen, competenties en attitudes effectief heeft verworven. Sommige leerlingen hebben meer tijd en inoefening nodig om bepaalde doelen te bereiken terwijl andere leerlingen sneller doorheen het traject vorderen. Het centrum streeft naar een evaluatieproces waarin effectiviteit, efficiëntie, gelijke kansen en responsiviteit belangrijke onderdelen zijn.

Zowel in de algemene vorming als in de beroepsgerichte vorming is er aandacht voor communicatieve en sociale vaardigheden, motivatie, betrokkenheid en doorzettingsvermogen. Omdat het centrum gelooft in het belang van brede ontwikkeling worden naast de leerplandoelen en de competenties ook algemene en persoonlijkheidsvormende attitudes en vaardigheden in het evaluatieproces betrokken.

Het voltijds engagement wordt meegenomen in de evaluatie van het bgv-leertraject en de attitudebeoordeling. Jongeren met een reguliere tewerkstelling worden drie keer per schooljaar door de leraren beroepsgerichte vorming bezocht op hun tewerkstellingsplaats, deze met een brugproject twee keer per schooljaar. Tijdens het bezoek aan de tewerkstellingsplaats brengt de bgv-leraar summier (door een kruisje aan te vinken) in kaart welke competenties via het werkplekleren aangeboden worden. Of en in welke mate deze competenties effectief verworven zijn, is te weinig aantoonbaar en duidelijk. Jongeren die betrokken zijn in een voortraject of een persoonlijk ontwikkelingstraject worden door de trajectbegeleiders opgevolgd.

Ondersteuning Het centrum besteedt binnen het systeem van permanente en procesgerichte evaluatie beleidsmatig veel aandacht aan het afstemmen van de lespraktijk op de leerplandoelen en het bewaken van een betrouwbare en valide evaluatie. Leraren worden ondersteund via klasbezoeken en individuele feedbackgesprekken door de directie, via het overleg met de pedagogische begeleiding, de bijeenkomsten van de vakwerkgroepen en door drie vakverantwoordelijken (een voor de algemene vorming, een voor de zachte sector en een voor de harde sector).

Om de vorderingen van alle leerlingen efficiënt en transparant in kaart te brengen gebruikt het centrum een zelf ontwikkeld digitaal evaluatie- en rapporteringssysteem. Het systeem geeft voor PAV aan welke

leerplandoelstellingen in welke contexten aan de leerling aangeboden zijn en wanneer die de betrokken doelstellingen bereikt heeft. Voor bgv wordt het bereiken van de voorgeschreven competenties al dan niet gelinkt aan uitgewerkte projecten of werkopdrachten (in het centrum en op de tewerkstellingsplaats) overzichtelijk in het systeem geregistreerd. Voor een aantal opleidingen zijn er objectieve criteria uitgewerkt. Ook de evaluaties van de algemene en persoonlijkheidsvormende attitudes en vaardigheden zijn in het systeem geïntegreerd. Deze attitudes worden vertaald in concreet en waarneembaar gedrag en beoordeeld aan de hand van een 5-puntenschaal. Het systeem kent een groot draagvlak binnen het team en houdt een belangrijke meerwaarde in voor het begeleiden en evalueren van leerlingen.

Doeltreffendheid Het centrum evalueert zowel het leren in het centrum als het voltijds engagement op basis van het individuele leertraject door middel van toetsen, taken, observaties en praktijkopdrachten. Om het verloop van de trajecten en de vorderingen van de leerlingen systematisch en van nabij op te volgen organiseert het beleid een viertal begeleidende klassenraden. Met deze keuze bevestigt het centrum dat het oog heeft voor effecten. Indien het leerproces van de leerlingen niet goed loopt, wordt er gezocht naar werkbare oplossingen op korte en middellange termijn.

Ondanks deze resultaten blijft de tweede graad (met veel instromende Buso-leerlingen) voor heel wat jongeren moeilijk of op zijn minst kwetsbaar. Een aantal stroomt ongekwalificeerd uit en stopt zijn onderwijsloopbaan wegens het bereiken van het einde van de leerplicht.

Tijdens de doorlichting wordt vastgesteld dat het afstemmen van de lespraktijk op de gevolgde module en het bewaken van een betrouwbare en valide evaluatie voor bgv in verscheidene opleidingen nog onvoldoende aandacht krijgen. De modulaire structuur en de daaraan verbonden studiebekrachtiging is niet door iedereen voldoende gekend.

Ontwikkeling Door de monitoring van de outputgegevens (voor wat betreft leerprestaties, outcomes, schoolloopbaan, tevredenheid) wil het centrum de leer- en onderwijsprocessen en/of evaluatiedeskundigheid van het team bijsturen. Hiervoor wil het centrum blijvend een beroep doen op ondersteuning door de pedagogische begeleiding.

Voor de opleidingen waarvoor dit nog niet gebeurd is, worden er dit en volgend schooljaar nog objectieve criteria uitgewerkt. Het centrum wil de zelfevaluatiemogelijkheden van de leerlingen versterken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het centrum is administratief verbonden met het GO! Technisch Atheneum Heule. Het schoolbestuur heeft er dit schooljaar bewust voor gekozen de leiding in handen te geven van een team van twee directeurs in plaats van een directeur en een coördinator. Het wil daarmee een direct beleid voeren in het centrum en de gelijkwaardigheid van het deeltijds onderwijs in de school en daarbuiten onderstrepen. Deze optie heeft geleid tot een hertekening van het organogram en de taakinvulling van de directeurs en de verantwoordelijken (technisch adviseurs, coördinatoren, vakgroepvoorzitters, traject- en leerlingenbegeleiders).

In de praktijk voeren beide directeurs het beleid over het centrum. Er is een interne taakverdeling, waarbij de ene vooral het logistiek en organisatorisch beleid en het personeelsbeleid opneemt en de andere vooral het pedagogisch beleid. De taakinvulling van de technisch adviseurs, enkele coördinatoren en de vakgroepvoorzitters ondersteunt de centrumwerking.

Het financieel, logistiek en materieel beleid en het personeelsbeleid gebeuren grotendeels in samenhang met het voltijds onderwijs en voor de grote projecten in samenhang met het schoolbestuur. Zo heeft het centrum recentelijk geïnvesteerd in een nieuwe infrastructuur en uitrusting voor het studiegebied Voeding. De nieuwe infrastructuur biedt ruime mogelijkheden voor de verschillende opleidingen en het groot aantal ingeschreven leerlingen.

Het pedagogisch beleid en de organisatie van de centrumwerking verlopen grotendeels apart. Voor quasi alle onderdelen zijn er duidelijke inhoudelijke en organisatorische afspraken. In de dagelijkse leiding is er permanente aandacht voor de aanpak van pedagogische, organisatorische en materiële aspecten. Dit leidt tot een goed georganiseerde centrumwerking en een ordelijk leer- en leefklimaat voor de leerlingen.

De herschikking van het centrumbeleid is gepaard gegaan met verschillende personeelsswissels. De directie heeft die constructief ondervangen met een doordacht personeelsbeleid: criteria voor werving en personeelsplanning, duidelijke functie- en taakomschrijvingen, begeleiding voor beginnende personeelsleden, gerichte functioneringsgesprekken en professionalisering.

Visieontwikkeling De directeur die enkele jaren geleden is aangesteld, heeft onmiddellijk werk gemaakt van de actualisering van de visie, de algemene doelen en de bepaling van prioritaire acties. In het centrum is dit proces verlopen in samenwerking met de pedagogische raad en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding. Dit heeft het draagvlak voor het veranderingsproces vergroot.

Het centrum kiest voor een herstelgericht beleid voor alle participanten. Een proactieve en herstelgerichte aanpak op alle niveaus gaat voor op een sanctionerende cultuur. Dit veronderstelt participatie en betrokkenheid, open communicatie, heldere verwachtingen en motivering van keuzes en beslissingen. Het beleid wil deze herstelgerichte aanpak realiseren in de context van enkele prioritaire doelen: het voltijds engagement van de leerlingen, het welbevinden van alle participanten en het verhogen van de gekwalificeerde uitstroom. Een algemeen beleidsplan, verschillende visieteksten en actieplannen voor de meeste beleidsonderdelen en onderwijskundige processen ondersteunen de realisatie.

Besluitvorming Het hele proces van visieontwikkeling en concretisering in beleidsdocumenten en actieplannen gebeurt in nauw overleg met de pedagogische raad. Daarin zitten verantwoordelijken van de algemene vorming, de beroepsgerichte vorming en de traject- en leerlingenbegeleiding. De raad is niet alleen een klankbord voor het reilen en zeilen van de centrumwerking, maar evenzeer een orgaan dat de beleidsvoering en de centrumwerking mee gestalte geeft. Daarnaast bieden ook de personeelsvergaderingen, het case-overleg, de klassenraden en de pedagogische studiedagen voldoende gelegenheid tot reflectie, feedback en inspraak. De kleinschaligheid werkt open communicatie en informeel overleg in de hand. Zo slaagt het directieteam erin een participatief beleid te voeren.

De centrumraad die paritair is samengesteld, wisselt informatie uit en geeft advies over het opleidingsaanbod, de centrumorganisatie en de aanpak van de leerlingenbegeleiding, het voltijds engagement en het werkplekleren. Met uitzondering van de directieleden heeft het centrum op dit moment weinig of geen vertegenwoordigers in de decretaal verplichte participatieorganen van de school zoals de schoolraad en het basisoverlegcomité. In deze organen worden de wettelijk verplichte items met betrekking tot de centrumorganisatie en -werking wel voor bespreking of advies voorgelegd.

In het teken van het welbevinden zijn er inspanningen om de leerlingen te betrekken bij acties die het centrumleven aangenamer maken. Een leerlingenraad komt moeilijk van de grond. Het centrum probeert dit te ondervangen door de leerlingen via de algemene vorming te betrekken bij de organisatie van activiteiten.

Kwaliteitszorg Het centrum staat open voor kwaliteitsverbetering en onderneemt heel wat acties voor kwaliteitszorg. Aan de actualisering van de visie en de ontwikkeling van de beleidsdocumenten is telkens een fase van reflectie en zelfevaluatie voorafgegaan (sterkte-zwakteanalyse). Het centrum heeft recentelijk enquêtes afgenomen bij de leerlingen en de personeelsleden over hun welbevinden. In enkele vakgroepen en in de leerlingen- en trajectbegeleiding is er eveneens aandacht voor reflectie en zelfevaluatie. Meewerkende vormingsinstellingen, promotoren van brugprojecten en bedrijven worden mee betrokken in de kwaliteitszorg voor de invulling van het voltijds engagement. De analyse van de verzamelde gegevens en vaststellingen leidt tot concrete bijsturingsacties.

Het centrum houdt heel wat gegevens bij van de leerlingen zoals de toestand van het voltijds engagement in de verschillende trajecten, de studiebekräftiging, de in- en uitstroom en de afwezigheden. Nog niet voor alle onderdelen verwerkt het die gegevens zodanig dat de situatie en de ontwikkeling structureel geanalyseerd en geïnterpreteerd kunnen worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld wel voor het voltijds engagement, maar nog niet volledig voor de gekwalificeerde of ongekwalificeerde uitstroom of voor de toestand van problematische afwezigheden. Op dit vlak zijn er nochtans pijnpunten. Het centrum is zich daarvan bewust. Het heeft dit jaar al initiatieven genomen om de datageletterdheid voor die onderdelen op korte termijn op punt te zetten.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van het voltijds engagement voor de meeste leerlingen en de tewerkstellingsgraad in de meeste opleidingen.
- De realisatie van de competenties in de opleiding Voeger.
- De infrastructuur en materiële uitrusting voor het studiegebied Voeding.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De realisatie van een ordelijk leer- en leefklimaat.
- De traject- en leerlingenbegeleiding en de afstemming met de externe partners.
- De doelgerichte aanpak van de individuele leertrajecten in sommige opleidingen en in PAV.
- De vakgroepwerking in de algemene vorming en het studiegebied Bouw als hefboom voor kwaliteitsverbetering.

Wat betreft het algemeen beleid

- De doelgerichte aansturing van de onderwijskundige processen.
- De participatieve besluitvorming.
- De interne kwaliteitszorg.
- De aanpak van het personeelsbeleid in de context van deerschikking van het centrumbeleid.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De uitrusting en leermiddelen in sommige opleidingen.
- De expliciete integratie van de VOET in de beroepsgerichte vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van lesgroepen en samenstellingen op de finaliteit van de opleidingen.
- De differentiatie naargelang van de modules binnen de groepen beroepsgerichte vorming in sommige opleidingen.
- De preventieve aanpak van de problematische afwezigheden op vak- en opleidingsniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De analyse en opvolging van resultaatsgebieden zoals leerlingenafwezigheden op centrumniveau en gekwalificeerde en ongekwalificeerde uitstroom.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties en de infrastructuur en uitrusting voor de opleidingen Hoeknaadlasser en Pijplasser (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Interieurbouwer (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Aanvuller (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Begeleider in de kinderopvang (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen (wordt opgevolgd).
- De woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (wordt opgevolgd).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel
Aanvuller
Begeleider in de kinderopvang
Hoeknaadlasser
Interieurbouwer
Logistiek helper in de zorginstellingen
Pijplasser

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-04-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc D'HOOP de inspecteur-verslaggever	Diter DEN BAES en Joeri MANHOUT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	